

Kansallinen metsäohjelma 2015

Suomen metsäpolitiikan perustana

Jari Koskinen, maa- ja metsätalousministeri
Kestävän kehityksen toimikunta 30.11.2011

Metsät ovat tärkeitä Suomen kansantaloudelle

- Metsiä on 75 % maapinta-alastamme, n. 90 % on talousmetsiä
- Uusiutuva luonnonvara
- Uusiutumattomien korvaaminen uusiutuvilla
- Hiilinielu ja -varasto
- Resurssitehokkuus
- Työpaikat
- Virkistys, kulttuuri, henkiset arvot

Biotalouteen tarvitaan kumppaneita ja yhteistyötä

- Biotalous on uusi tapa tehdä asioita
- Metsäala on nähtävä laajasti
- Biotalous synnyttämiseen tarvitaan kumppaneita ja sektoreiden välistä yhteistyötä
- Metsäklusteri Oy:stä syntymässä Biotalousklusteri

Metsäsektorilla on murros

- Metsäsektorilla on meneillään murros
- Valtion rooli on luoda edellytyksiä kannattavalle metsänomistukselle, yritystoiminnalle ja puunjalostukselle unohtamatta metsien monimuotoisuuden ylläpitoa ja virkistyskäyttöä

Kansallinen metsäohjelma 2015

- KMO 2015 hyväksyttiin valtioneuvoston periaatepäätöksenä joulukuussa 2010
- Toiminta-ajatuksen ytimenä on hyvinvoinnin lisääminen
- Metsäalasta halutaan kehittää vastuullinen biotalouden edelläkävijä

Kantavana ajatuksena yhteensovittaminen

- Metsän eri käyttömuotojen yhteensovittaminen on yksi KMO:n kantavista ajatuksista
 - Laajapohjainen metsäneuvosto ja sen toimielimet
 - Valmistelu sidosryhmäyhteistyössä
- KMO on sovitettu yhteen eri strategioiden kanssa

Uudet tuotteet ja palvelut

- Metsiin perustuvien nykyisten ja uusien tuotteiden ja palveluiden sekä koko arvoketjun kehittäminen KMO:n kantavana ajatuksena
- Mahdollisuuksia löytyy esim.
 - puutuoteteollisuudesta
 - rakentamisesta
 - pakkaamisesta
 - bioenergiasta ja biojalosteista
 - elintarvike- ja lääketeollisuudesta

Esimerkkejä tuotteista ja tuotekehityksestä

- Tuotteet:
 - Muovi
 - Kipsaustuote
 - Puumuovikomposiitit
 - Kosmetiikka
- Tuotekehitys:
 - Nanoselluloosa
 - Älypaperi
 - Prosessin kehittäminen (esim. viskoosi)

Puurakentaminen ja puutuotteet

- Vanhoja ja uusia tuotteita
- Voidaan yhdistää myös palveluliiketoimintaa
- Tuetaan MSO:n alla valtakunnallisella puurakentamishjelmalla
- Puukerrostalorakentaminen

Puuperäinen energia

- Biojalostamokonseptit, mm. biodieselin tuottamiseksi
- Investoinnit nykyisten tuotantolaitosten uusiutuvan energian käyttöön
- Metsähakkeen käytön lisääminen
 - Tavoite 13,5 milj. m³ vuoteen 2020 mennessä (nykykäyttö 6 milj. m³)
 - Kestävyyšnäkökohdat huomioitava tasapuolisesti
 - Pienpuun energiatuki

Luonnontuoteala

- Metsistä saatavien marjojen, sienien, yrttien ja erikoisluonnontuotteiden hyödyntäminen
- Vanhoja ja uusia tuotteita
 - Esim. luonnonmarjojen hyödyntäminen lääke- ja kosmetiikkateollisuudessa
 - Matkailutoiminnassa mahdollisuuksia erilaisten elämysten tuottamiseen

Metsiin perustuvat palvelut ja aineettomat hyödykkeet

- Palveluiden, kuten luontomatkailun, kehittäminen
- Aineettomien hyödykkeiden, kuten maiseman, kaupallistaminen
- Esimerkki uudesta palvelusta
 - Voimametsä

Innovaatioiden tukeminen

- T&K-toiminta tärkeää uusien innovaatioiden synnyttämiseksi
- Olemassa olevien innovaatioiden saamiseksi liikkeelle tarvitaan investointeja
 - Invest in Finland
 - Uudet menettelytavat
 - Metsäsektorilla on erinomaiset investointiedellytykset

Metsäbiomassan tuotanto

- Biotalouteen tarvitaan metsäbiomassaa
- Puuntuotannon kestävyys luo pohjan metsäbiomassan kannattavalle tuotannolle
 - Kasvu noin 100 milj. m³ vuodessa
 - Lisähakkuumahdollisuus 10-15 milj. m³ vuodessa
 - Kasvun varmistamiseksi metsiä on hoidettava laadukkaasti

Metsänkäsittelymenetelmien monipuolistaminen

- Metsänkäsittelymenetelmien monipuolistamista tarvitaan, koska metsien käyttö ja metsänomistajien tarpeet monipuolistuvat
- Metsänkäsittelymenetelmien monipuolistaminen -jatkotyöryhmä (marraskuu 2011 - kesäkuu 2012)
- Metsälainsäädännön kokonaisuudistus

Metsätalouden tulee olla kannattava elinkeino

- Metsätalouden kannattavuus → metsänomistajan kiinnostus pitää huolta metsien kasvukunnosta ja terveydestä
- Puumarkkinoiden toiminta → kannattavuus
 - Puumarkkinatyöryhmä
 - Informaation parantaminen, uudet toimintamallit, sähköinen puukauppa
- Metsätilojen koko ja rakenne, sukupolvenvaihdokset → kannattavuus

Kemera-tuki metsätalouden ohjauskeinona

- Kemera-tuen määrärahat vähenevät
- Muutoksia suunnitellaan tukitasoihin ja eräisiin työlajeihin
- Tukijärjestelmää uudistetaan vuonna 2014 alkavalle rahoituskaudelle → tarvitaan uusia avauksia
- Ympäristölle haitallisten tukien arvioinnissa tulee huomioida kaikki kestävyysalueet tasapuolisesti

Ympäristöhyödyt ja hyvinvointivaikutukset

- Ympäristöhyötyjen turvaaminen KMO:n kantavana ajatuksena
- Monimuotoisuuden turvaamisessa METSO-ohjelma keskeinen
 - METSO on lisännyt yhteistyötä
 - Vapaaehtoisuus ja maanomistajalähtöisyys tärkeää
 - Voimavarojen riittävyys puhututtaa
- Metsät parantavat elämänlaatua
 - Metsien fyysisten ja psyykkisten hyvinvointi- ja terveysvaikutusten tuotteistamisessa potentiaalia

Johtopäätökset

- Suomella on hyvät mahdollisuudet toimia biotalouden edelläkävijänä
- KMO:n tavoitteet on vaikea saavuttaa rakennemuutoksen ja budjettisäästöjen vuoksi
- Nyt on tärkeää hakea uusia markkinalähtöisiä ratkaisuja liikevaihdon ja kannattavuuden parantamiseksi sekä uusia toimintamalleja ympäristöhyötyjen turvaamiseksi
- Valtion tuen suuntaaminen tehokkaasti on tärkeää

